

Rutin

Beslutsstöd för sjuksköterska

Fastställd av	Verksamhetschef LSS/HSL
Datum för fastställande	2026-06-01
Gäller för	Vård och omsorg
Dokumentansvarig	MAS och Utvecklingssjuksköterksa

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

Innehållsförteckning

Syfte.....	3
Omfattning.....	3
Ansvar och genomförande	3
Tillvägagångssätt.....	3
Manual för ViSam beslutsstöd för sjuksköterskor – bedömning av vårdnivå.....	4
Referenser	6
Bilagor	6

Syfte

ViSam beslutsstöd (som även benämns Checklista beslutsstöd) är ett verktyg för sjuksköterskor inom kommunal vård och omsorg som ska användas när en patients hälsotillstånd hastigt försämrats. Beslutsstödet ger stöd för att avgöra var den fortsatta vården bäst kan ske. Syftet med rutinen är att bedömningen vid akuta tillstånd ska bli strukturerad, patienten ska få vård på optimal vårdnivå och informationsöverföringen till nästa vårdgivare ska vara säker. Verktyget kan även användas som ett underlag för diskussion med individ och närstående om situationen som uppstått.

Omfattning

Rutinen gäller för samtliga sjuksköterskor inom vård och omsorg i Östhammars kommun.

Ansvar och genomförande

Verksamhetschef för hälso- och sjukvården ansvarar tillsammans med enhetschefer för att rutinen är känd och efterföljs. MAS ansvarar för uppföljning av följsamhet till rutinen. Sjuksköterskorna i kommunen ansvarar för att följa rutinen.

Tillvägagångssätt

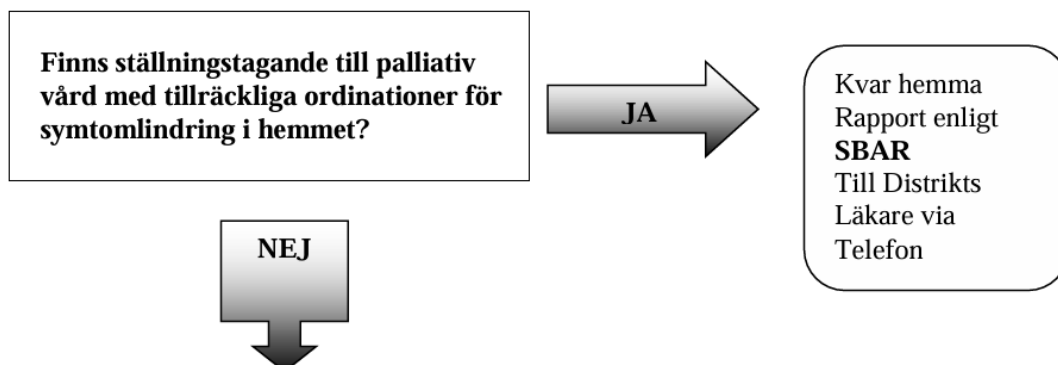
När patientens hälsotillstånd hastigt försämrats ska bedömning av tillståndet utföras av sjuksköterska, i första hand genom klinisk bedömning på plats hos patienten. Beslutsstödet ska användas enligt manualen i denna rutin. ”Checklista beslutsstöd” går att skriva ut och användas manuellt men finns också nedladdad som Appen ”ViSam” på sjuksköterskornas arbetstelefoner.

Dokumentation ska ske i journalen efter utförd bedömning, beslutsstödet är inte en journalhandling utan ett verktyg för bedömning.

I undantagsfall (särskilda omständigheter) då en sjuksköterska inte kan göra ett besök hos patienten sker bedömningen per telefon. Om bedömningen blir att patienten ska skickas till sjukhus ska sjuksköterskan instruera vårdpersonalen om identitetskontroll med id-band, hur akutremissen fylls i och skickas med samt att läkemedelslista och läkemedel för 3 dygn skickas med till akutmottagningen.

Manual för ViSam beslutsstöd för sjuksköterskor – bedömning av vårdnivå

Steg 1: STÄLLNINGSTAGANDE TILL PALLIATIV VÅRD

Finns ställningstagande till palliativ vård med tillräckliga ordinationer för symtomlindring i hemmet? Kontrollera om palliativ inriktning eller beslut om palliativ vård finns för patienten. Kontrollera om patienten nyligen är bedömd av läkare och eventuella behandlingsrekommendationer. Om palliativt beslut och nödvändiga ordinationer finns behandla då enligt gällande direktiv efter kontakt med läkare.

Om du som sjuksköterska bedömer att det saknas tillräckliga ordinationer för att kunna symtomlindra patienten tar du också kontakt med läkare. Vid all kontakt med läkare ska rapporteringen ske enligt SBAR (Situation, Aktuellt, Bakgrund, Rekommendation).

Om ovanstående fråga besvaras med nej, följ då beslutsstödet flöde.

Steg 2: KONTROLLERA SAMTLIGA VITALPARAMENTRAR

	Kontrollera samtliga vitalparametrar	Värde	JA	NEJ
	Är vitalparametrar inom?			
A	Fri luftväg? Pratar patienten?		☐	☐
B	Andningsfrekvens mellan 8-25/min		☐	☐
B	Saturation över eller lika med 92 %		☐	☐

Kontrollera samtliga vitalparametrar enligt beslutsstödet. För att upprätthålla den medicinska säkerheten i beslutsstödet är det viktigt att samtliga parametrar verkligen blir kontrollerade. Markera med kryss i grön JA ruta om värdet ligger inom det som anges som referensvärde och markera med kryss i röd NEJ ruta då värdet ligger utanför angiven referens. För din egen

dokumentation notera patientens värde i beslutsstödet. Alternativt fylla i alla värden i Appen ”ViSam”. När samtliga parametrar är kontrollerade följ flödet vidare.

Steg 3: FINNS EXKLUSIONSSYMTOM?

Bedömt tillstånd enligt sjuksköterskan, finns exklusionssymtom ?
(sätt kryss i aktuell ruta)

Urin / KAD besvär	☐ Buksmärta ☐ Totalstopp KAD ☐ Central bröstsmärta ☐ Makroskopisk hematuri
Yrsel	☐ Centrala bröstsmärtor ☐ Anamnes på syncope ☐ Illamående och kräkningar ☐ Ensidig kraftnedsättning ☐ Bortfallssymtom

Med exklusionssymtom menas symtom som kan innebära att sjukhusvård är nödvändigt och patienten är således för sjuk för att vara kvar hemma eller få vård på vårdcentral. I denna del bedöms orsaken till att patienten försämrats just nu. Du som sjuksköterska ska identifiera och kontrollera aktuella symtom. I vänster kolumn är patientens upplevda symtom och i höger kolumn är de så kallade exklusionssymtomen. Alternativt använd Appen ”ViSam” och fyll i exklusionssymtomen där.

När du som sjuksköterska kommit fram till vad som är orsak till den aktuella försämringen används beslutsstödet som stöd för att kontrollera om något exklusionssymtom föranleder vård på sjukhus. Markera med kryss i rutan för aktuellt symtom. Om din bedömning angående orsak till försämringen inte finns beskrivet i vänstra kolumnen gå då vidare utan att markera något kryss i aktuell ruta.

Steg 4: SAMMANFATTA BEDÖMNINGEN

Ligger vitalparametrar inom referensvärden? Sid 1	JA ☐	NEJ ☐
Finns exklusionssymtom enligt bedömt tillstånd? Sid 2	NEJ ☐	JA ☐
Trots utfall Grön (primärvård) bedömer jag som sjuksköterska att	NEJ	JA

I beslutsstödet fjärde steg ska din bedömning sammanfattas.

- Markera JA eller NEJ på frågan om vitalparametrarna ligger inom eller utanför referensvärdet.
- Markera JA eller NEJ på frågan om exklusionssymtom föreligger.

- Markera JA eller NEJ om du som sjuksköterska bedömer att patienten är i behov av sjukhusvård trots att ovanstående utfall visar på att sjukhusvård inte är nödvändigt.
- Omvänt förhållande kan också förekomma där du anser att sjukhusvård inte är nödvändigt. Detta trots att du tidigare i beslutsstödet angivit värden som talar för att patienten behöver vård på sjukhus. Markera i så fall JA i grön ruta. Det kan vara tillfällen då din kunskap om patienten, erfarenhet och kompetens innebär att du bedömer att patienten kan vårdas hemma. Detta ska då tydligt framgå i dokumentationen.

Steg 5: SUMMERING

<p>Finns läkemedel att ta hänsyn till som påverkar blodets koagulation eller kroppens immunförsvar t.ex. Waran, NOAK eller immunosupprimerande läkemedel?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p>	<p>Vårdnivå oförändrad Kvar hemma Dokumentera och följ upp</p>	<p>Vårdnivå Primärvården Rapport enligt SBAR Till Distrikts läkare via telefon.</p>	<p>Vårdnivå Akutmottagning Rapport enligt SBAR Till AKM via vårdbegäran i Lifecare SP</p>
<p>Transportsätt: Finns det medicinskt vård- eller övervakningsbehov?</p>			

Summera nu din bedömning, om minst en röd ruta är ikryssad bör patienten transporteras till akutmottagningen för vidare vård och behandling. Vid fara för patientens hälsa och liv och där patientens tillstånd kräver akut behandling kontakta 112, utan föregående kontakt med läkare. Annars samråd alltid med läkare först och rapportera utifrån beslutsstödet och SBAR. I det fall en läkare inte kan nå så tar du som sjuksköterska själv beslutet om remittering till slutenvård. Tar du beslutet att skicka patienten till akutmottagning ska akutremiss fyllas i och skickas med patienten, alternativt ska rapportering ske via telefon i brådskande fall.

Om bedömningen blir att patienten inte ska skickas in till akutmottagning ska ställningstagande göras om att informera läkare (till exempel på nästkommande rond).

Dokumentation ska ske i patientens journal efter utförd bedömning. Då akuta bedömningar genomförts hos personer utan pågående insatser av kommunal sjuksköterska, ska överrapportering ske till ansvarig vårdcentral med ett meddelande via Cosmic Messenger för bedömning.

Referenser

[Beslutsstödet Visam och akutremiss](#)

Bilagor

[Checklista beslutsstöd](#)